

Aprendre a través de l'art: una altra manera d'entendre el coneixement

Published by [Interacció](#) [1] on 05/09/2018 - 10:00 | Last modification: 15/06/2026 - 16:21

Lectura prèvia per a Interacció 2018 – Sobre la humanitat dels humans

Si la cultura és una forma d'habitar el món, l'aprenentatge no pot reduir-se a l'adquisició de continguts. Aquesta és una de les idees que travessa Interacció 2018 i que apareix també en molts dels projectes que, des de fa anys, exploren les relacions entre educació, arts i creació.

L'educació artística acostuma a ocupar un espai secundari dins dels currículums escolars. Sovint es presenta com una matèria específica, separada de les disciplines considerades centrals. Aquesta mirada amaga una qüestió més profunda: les arts no són només un conjunt de tècniques o coneixements especialitzats. També constitueixen un llenguatge, una forma d'observar, interpretar i donar sentit a la realitat.

Des d'aquesta perspectiva, l'art no és un complement de l'aprenentatge. És una manera d'aprendre. Les pràctiques artístiques mobilitzen observació, imaginació, experimentació i capacitat crítica. Permeten establir connexions entre àmbits de coneixement diferents i plantejar preguntes que difícilment emergeixen des de les disciplines compartimentades.

La pràctica artística obre espais d'exploració on l'error, la curiositat i la descoberta formen part del procés d'aprenentatge. Fotografia de la 7a edició d'Art i Escola (ACVic).

Aquest plantejament ha guanyat presència en els darrers anys a través de metodologies que combinen arts, ciències i tecnologia. Les propostes STEAM en són probablement l'expressió més coneguda. Ara bé, aquesta

aproximació també planteja interrogants. L'interès per la creativitat no sempre respon a una voluntat d'ampliar les formes de coneixement. En ocasions, la creativitat és valorada sobretot per la seva utilitat econòmica, com a recurs per a la innovació o la competitivitat.

Diversos autors han advertit d'aquest risc. Si les arts s'incorporen a l'educació únicament perquè contribueixen a formar professionals més adaptables o més innovadors, es perd una part essencial del seu potencial. L'experiència artística també ensenya a conviure amb la incertesa, a formular preguntes sense resposta immediata i a explorar formes de llibertat que no sempre es poden traduir en resultats productius.

És precisament aquesta dimensió la que converteix l'art en un espai especialment valuós per a l'educació. No perquè garanteixi millors resultats acadèmics, sinó perquè contribueix a desenvolupar la capacitat d'interpretar el món i de relacionar-se amb els altres.

La qüestió és especialment rellevant en l'àmbit local. Bona part de les experiències més suggerents neixen de la col·laboració entre escoles, equipaments culturals, centres d'art, artistes i comunitats educatives. Projectes com Zona Intrusa a Mataró, En Residència a Barcelona, Art i Escola a Vic o diverses iniciatives impulsades des de les escoles municipals d'art mostren que la relació entre cultura i educació no es construeix només dins les aules. També es construeix en els espais culturals del territori.

Els projectes compartits entre escoles, artistes i equipaments culturals converteixen el territori en un espai d'aprenentatge.

Llegit des d'[Interacció 2018](#) [2], aquest debat va més enllà de la innovació pedagògica. La pregunta de fons és una altra: què aprenem realment quan aprenem? Les jornades proposen entendre la cultura com una expressió de la vida humana i l'educació com el mecanisme que permet transmetre-la, renovar-la i posar-la en circulació. En aquest marc, les arts deixen de ser una disciplina complementària per esdevenir una via privilegiada per explorar allò que ens fa humans.

Potser el repte no consisteix a introduir més art a l'escola, sinó a reconèixer que hi ha formes de coneixement que

només poden emergir a través de l'experiència artística.

Consulteu també

Gielen, P., i De Bruyne, P. (Eds.). (2013). [Teaching art in the neoliberal realm, Realism versus cynicism](#) [3]. Valiz.

Robinson, K. (2016). [Escuelas creativas: la revolución que está transformando la educación](#) [4]. Grijalbo.

Solà, P. (2009). Resignificació de les pedagogies llibertàries a Catalunya en el marc de la creació i de la cultura contemporànies. A [D'allò comú permanent](#). [5] *Quadern pedagògic* (p. 19–25). Sitesize.

Categories: Article

Categories: Articles i anàlisi

Tags: governança cultural

Tags: polítiques culturals

Tags: educació i cultura

Tags: arts i creació

- [6]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/blogs/2018/art-aprendre>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] <https://interaccio.diba.cat/categories-dapunts/activitats-interaccio/interaccio-jornades/interaccio-2018>

[3] <https://cercles.diba.cat/cgi-bin/koha/opac-detail.pl?biblionumber=45933>

[4] <https://cercles.diba.cat/cgi-bin/koha/opac-detail.pl?biblionumber=45947>

[5] <https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/quadernpedagogic.pdf>

[6] <https://interaccio.diba.cat/node/7660>